

heden paa sig, for derved at vinde Udgang til en af de Ansættelser, hvortil der er saa stor Chance ved det store Antal af Universiteter. Destoværrer, jeg har ønsket, og jeg ønsker hver Dag, at vi maatte kunne faae private Docenter, men vore Forhold ere ikke til, at vi let kunne faae aldeles private Docenter, og Oprettelsen af en Examencommission vil sandelig ikke føre dertil. Den vil høist kun føre til Docenter, der indrette sig paa denne enkelte Examen. Hvad skulde nemlig en statskants privat Docent, som nu mulig dog kan komme frem, bygge paa, naar han, efter at vi havde faaet en Examencommission, optraadte ved Universitetet, medmindre han vilde arbejde for denne Examencommission? Nei, private Docenter vilde vi ikke faae — det ligger i vore Forhold —, men vi vilde kun faae Manuducteurer, mindre gode end de nuværende. Lad os ønske, at vi maae faae gode Manuducteurer, og lad os ønske, at de ikke maae forfalde til for stærk Gensidighed; lad os modarbejde dette, saavidt vi kunne, ved at gjøre Professorerne og deres Forelæsninger saa gode, som vi kunne opnaae det. Men Hovedsagen er dog dette: lad os ikke adskille Prøven og Undervisningen, og, hvis vi ville have en Betydelighed imellem disse, saa stil ikke Noget op heelt udenfor det paagældende Institut, som kun vil have en Modstand tilfølgende, thi derved gaaer netop den Betydelighed tabt, som man ønskede.

Jeg gaaer nu over til at motivere de af mig stillede Undringsforslag, med Hensyn til hvis Realitet jeg tør antage, at jeg befinder mig i Samstemning med den ærede Kultusminister, om end den ærede Kultusminister med Hensyn til dem er under det samme Tryk, som Landstinget er med Hensyn til Spørgsmaalet om Examencommissioner, nemlig at Regjeringen ikke vil have Lovforslaget tilbage til det andet Thing. — Jeg har for det Første stillet et Forslag om, at et Beløb skal gjenoptages og bevilges, som i det andet Thing er blevet udstroget paa Theatrets Budget, nemlig de hidtil til Sædeltillæg ved det kongelige Theater bevilgede 15,000 Rd. Jeg skal søge at motivere dette mit Forslag kort. Der er andre Medlemmer

her i Salen, som idetmindste i dette Diebliff maae siges at være mere kaldede til at tale Theatrets Sag end jeg, og som have et speciellere Kjendskab til de for Diebliffet ved Samme stedfindende Forhold end jeg. Naar jeg har følt mig drevet til at stille det omtalte Forslag, da er det af Interesse for en Kunstanstalt, der er saa betydende hos os, at jeg antager, at dens Tilintetgjørelse ikke vilde kunne skee, uden at vor Litteratur og Kunst gik nedad, hvorfor jeg ogsaa haaber, at den ikke vil blive nedlagt, saalænge vi have en Litteratur og Kunst, et Haab, som dog ikke forudsætter urimelige Pengeforlangender. Der er i det andet Thing blevet forhandlet et Lovforslag, der gik ud paa at ordne Theatrets Forhold, navnlig dets økonomiske Forhold til Staten. Dette Lovforslag er faldet der under en Samvirken af Modstandere af Theatret og af dets ivrige og i mine Tanker uforstandige Venner, Folk, der forlangte for Meget for Theatret, og som derfor stillede sig imod rimelige Bevillinger og gave Baaben ihænde til dem, der ikke vilde bevilge engang det, som var forlangt i det nævnte Lovforslag. Men medens man forhandlede om dette Lovforslag, og før dets Skæbne endnu var afgjort, udslekkede man i det andet Thing paa Finantslovsforslaget et Beløb, som nu i en Række af Aar har været Theatret bevilget, fordi man ved Lovgivningen har paalagt Theatret en vis Byrde ligesom for dets Kunstnere og Embedsmænd, som det skal bære. Byrden bliver tilbage, Sædeltillæget skal idetmindste for en stor Deel nødvendigvis udredes, men det dertil bestemte Beløb har man taget bort. Jeg siger, at dette i mine Tanker ikke er rigtigt handlet. Det var ikke fuldkommen loyalt i det Diebliff, da Sagen stod som omtalt, og medens man forhandlede om Theatrets fremtidige Stilling, da at borttage det omtalte Beløb. Jeg tror, at man, saalænge man forhandlede om Theatrets fremtidige Skæbne, skulde have opretholdt status quo, og man skulde have gjort dette saameget mere, som denne status quo aldeles ikke paa det heromhandlede Punkt er gunstlig for Theatret. Den Byrde, som man har lagt paa Theatret, nemlig, at det skal udrede Sædeltillæg, er, siden man første Gang